

DECIZIE

25 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas, Dumitru Mardari

examinând recursurile declarate de "Basarabia-Agroexport" societatea cu răspundere limitată și Întreprinderea Municipală "Fortagro-Com" societatea cu răspundere limitată, în cadrul dosarului de insolabilitate a societății cu răspundere limitată „Vegfrutis”, împotriva încheierii Curții de Apel Cahul din 05 decembrie 2014,

c o n s t a t ă:

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 29 iunie 2011 a fost intentat procesul de insolabilitate față de debitorul societatea cu răspundere limitată „Vegfrutis” și convocată ședința de raportare și validare a creanțelor pentru data de 06 octombrie 2011 cu numirea în calitate de administrator al insolabilității ÎI "Leicu Svetlana" și menținerea măsurilor de asigurare.

La data de 25 februarie 2014 cauza civilă privind procedura de insolabilitate a debitorului societatea cu răspundere limitată „Vegfrutis” a fost primită spre examinare la Curtea de Apel Cahul.

La data de 26 iunie 2014 a fost depusă spre examinare cererea societății cu răspundere limitată "Protecția Plantelor" privind validarea creanței în sumă totală de 249 609,25 lei, constatată prin hotărârea irevocabilă a Curții de Apel Cahul din 12 mai 2014.

La data de 01 iulie 2014 a fost depusă spre examinare cererea Întreprinderii Municipale "Fortagro-Com" societatea cu răspundere limitată privind validarea creanței în sumă de 536 637 lei, prezentînd în calitate de probă - 3 facturi fiscale și actul Inspectoratului Fiscal de Stat oficiul Centru mun. Chișinău.

La data de 01 decembrie 2014 de către creditorul societatea cu răspundere limitată "Basarabia-Agroexport" a fost depusă contestația față de cererea de validare a creanțelor înaintată de "Protecția Plantelor" societate cu răspundere limitată și față de Întreprinderea Municipală "Fortagro-Com" societatea cu răspundere limitată, solicitînd respingerea acestora ca neîntemeiate și tardive.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 05 decembrie 2014 s-a admis contestația creditorului "Basarabia-Agroexport" societatea cu răspundere limitată față de creanța

creditorului Întreprinderea Municipală "Fortagro-Com" societatea cu răspundere limitată, s-a respins cererea de repunere în termen și s-a respins ca tardivă cererea creditorului Întreprinderea Municipală "Fortagro-Com" societatea cu răspundere limitată privind validarea creanței în mărime de 536 627 lei.

S-a respins contestația creditorului "Basarabia-Agroexport" societatea cu răspundere limitată față de creanța creditorului "Protecția Plantelor" societate cu răspundere limitată și s-a validat creanța creditorului "Protecția Plantelor" societate cu răspundere limitată față de debitorul societatea cu răspundere limitată „Vegfrutis” în mărime de 249 609 lei.

La 14 ianuarie 2015 "Basarabia-Agroexport" societatea cu răspundere limitată a depus recurs asupra încheierii Curții de Apel Cahul din 05 decembrie 2014, solicitând casarea încheierii instanței de apel, în partea respingerii contestației creditorului societatea cu răspundere limitată "Basarabia-Agroexport" și validării creanței creditorului "Protecția Plantelor" societate cu răspundere limitată în mărime de 249 609 lei, menționând că creditorul a cărei creanță a fost validată nu a înaintat cererea de validare a creanțelor în termenul prevăzut de lege, or, cererea de validare a creanțelor este tardivă și urmează a fi respinsă.

La 16 ianuarie 2015 Întreprinderea Municipală "Fortagro-Com" societatea cu răspundere limitată a depus recurs (nemotivat) asupra încheierii Curții de Apel Cahul din 05 decembrie 2014, solicitând casarea actului judecătoresc recurat, în partea respingerii cererii creditorului Întreprinderea Municipală "Fortagro-Com" societatea cu răspundere limitată de validare a creanței în sumă de 536 627 lei față de debitorul societatea cu răspundere limitată „Vegfrutis”.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de trei luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul creditorului "Basarabia-Agroexport" societatea cu răspundere limitată întemeiat și care urmează a fi admis, încheierea Curții de Apel Cahul din 05 decembrie 2014 parțial casată, restituind pricina spre rejudecare în această parte; iar recursul Întreprinderii Municipală "Fortagro-Com" societatea cu răspundere limitată, fiind neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În cadrul judecării pricinii s-a stabilit că, prin hotărârea Curții de Apel Economice din 29 iunie 2011 a fost intentat procesul de insolvență față de debitorul societatea cu răspundere limitată „Vegfrutis” și convocată ședința de raportare și validare a creanțelor pentru data de 06 octombrie 2011 cu numirea în calitate de administrator al insolvenței II "Leicu Svetlana" și menținerea măsurilor de asigurare.

La data de 25 februarie 2014 cauza civilă privind procedura de insolvență a debitorului societatea cu răspundere limitată „Vegfrutis” a fost primită spre examinare la Curtea de Apel Cahul.

La data de 26 iunie 2014 a fost depusă spre examinare cererea societății cu răspundere limitată "Protecția Plantelor" privind validarea creanței în sumă totală de 249 609,25 lei, constatată prin hotărârea irevocabilă a Curții de Apel Cahul din 12 mai 2014, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 februarie 2015.

La data de 01 iulie 2014 a fost depusă spre examinare cererea Întreprinderii Municipale "Fortagro-Com" societatea cu răspundere limitată privind validarea creanței în sumă de 536 637 lei, prezentând în calitate de temei - trei facturi fiscale și actul Inspectoratului Fiscal de Stat oficiul Centru mun. Chișinău.

La data de 01 decembrie 2014 de către creditorul societatea cu răspundere limitată "Basarabia-Agroexport" a fost depusă contestația față de cererea de validare a creanțelor înaintate de creditorii "Protecția Plantelor" societate cu răspundere limitată și față de Întreprinderea Municipală "Fortagro-Com" societatea cu răspundere limitată, solicitând respingerea acestora ca neîntemeiate și tardive.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 05 decembrie 2014 s-a admis contestația creditorului "Basarabia-Agroexport" societatea cu răspundere limitată față de creanța creditorului Întreprinderea Municipală "Fortagro-Com" societatea cu răspundere limitată, s-a respins cererea de repunere în termen și s-a respins ca tardivă cererea creditorului Întreprinderea Municipală "Fortagro-Com" societatea cu răspundere limitată privind validarea creanței în mărime de 536 627 lei.

S-a respins contestația creditorului "Basarabia-Agroexport" societatea cu răspundere limitată față de creanța creditorului "Protecția Plantelor" societate cu răspundere limitată și s-a validat creanța creditorului "Protecția Plantelor" societate cu răspundere limitată față de debitorul societatea cu răspundere limitată „Vegfrutis” în mărime de 249 609 lei.

Cu privire la recursul declarat de creditorul societatea cu răspundere limitată "Basarabia-Agroexport".

În conformitate cu art.427 lit.b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

În conformitate cu prevederile art.76 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, înaintarea creanțelor de către creditori are loc în strictă conformitate cu reglementările privind procedura de insolvență.

În conformitate cu art. 140 alin. (1) și (2) al legii menționate, dacă are o creanță față de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, creditorul înaintează în scris creanța, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanțelor adresată instanței de judecată care examinează cauza de insolvență a debitorului.

Cererile de admitere a creanțelor se consemnează într-un registru, care se păstrează în instanță. Cererea de admitere a creanței se depune în termenul stabilit în hotărârea de deschidere a procedurii sau în termenul indicat în notificarea administratorului provizoriu. Termenul-limită pentru creditori privind înregistrarea cererii de admitere a creanțelor în vederea întocmirii tabelului preliminar este de 30 de zile calendaristice, iar pentru întocmirea tabelului definitiv, de 45 de zile calendaristice de la data intrării în procedură.

În conformitate cu art.145 alin.(1) al Legii insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012, cu excepția cazului în care notificarea intentării procesului s-a făcut cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi, titularul de creanțe, anterior intentării procesului, care nu depune cerere de validare a creanțelor pînă la expirarea termenului de înaintare a creanțelor prevăzut prin hotărîrea instanței de insolvență, este decăzut, în ceea ce privește creanțele respective, din următoarele drepturi: a) de a participa și de a vota la adunarea creditorilor; b) de a înainta și de a retrage candidatura administratorului insolvenței/lichidatorului; c) de a participa la distribuirile de sume în cadrul procedurii de restructurare și/sau al procedurii falimentului; d) de a-și realiza creanțele împotriva debitorului, a membrilor ori asociaților acestuia; e) de a înainta propuneri de restructurare a debitorului.

Pornind de la prevederile normelor legale evocate, Colegiul reține că dreptul de a depune cerere de admitere a creanțelor apare în cazul cînd creditorul are o creanță față de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii.

Potrivit art.42 alin. (2) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, creanța patrimonială a creditorului chirografar se consideră născută pînă la momentul intentării procesului de insolvență în cazul în care raporturile pe care se bazează au apărut pînă la acest moment.

La caz, procedura de insolvență a fost deschisă la 29 iunie 2011, pe cînd creanța a apărut anterior acestei date, or raporturile contractuale între părți, în temeiul cărora se bazează creanța a cărei validare s-a solicitat, au apărut la data de 28 august 2008, fapt constatat prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 februarie 2015.

În conformitate cu art.145 alin. (2) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, la cererea întemeiată a creditorului, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată care examinează procesul de insolvență constată că termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului sau de obiectul creanței ori dacă nu s-a respectat procedura de notificare a intentării procesului, instanța de insolvență repune, prin încheiere, în termen cererea de admitere a creanțelor.

Analizînd circumstanțele speței prin prisma normei legale, instanța de recurs constată că omiterea termenului de înaintare a creanțelor este legată de obiectul acesteia. Or, hotărîrea judecătorească, pe care societatea cu răspundere limitată “Protecția Plantelor” își întemeiază creanța, a devenit definitivă și executorie la data de 18 februarie 2015, conform deciziei Curții Supreme de Justiție, dosarul 2ri-35/15, prin care s-a menținut hotărîrea Curții de Apel Cahul din 12 mai 2014, circumstanță ce nu i-a dat posibilitate societății cu răspundere limitată “Protecția Plantelor” să depună cerere de admitere și validare a creanței pînă la data limită stabilită de instanța de insolvență.

În acest context, instanța de recurs conchide că toate aceste circumstanțe analizate în ansamblul lor, constituie o excepție de la regula generală de depunere a cererii de înregistrare a creanței în termenul stabilit de instanța de insolvență și servește temei legal de repunere în termen a cererii de admitere a creanței.

Prin urmare, legea materială care reglementează înaintarea cererilor de validare a creanțelor prevede posibilitatea repunerii în termen.

În conformitate cu art. 241 alin. (5) Codul de procedură civilă, în motivare se indică circumstanțele pricinii constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei

privitor la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții Europe a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și, argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora (cauza *Garcia Ruiz vs. Spania*, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

Conform contestației depuse de creditorul "Basarabia-Agroexport" societatea cu răspundere limitată față de creanța creditorului "Protecția Plantelor" societate cu răspundere limitată, prezentată la materialele dosarului (f.d.162) s-a invocat ca temei de respingere a cererii – omiterea termenului prevăzut de lege pentru validarea creanței. Același contraargument invocat de contestatar, a indicat instanța de insolabilitate în încheierea sa din 05 decembrie 2014.

Reieșind din limitele judecării recursului, consfințite în norma enunțată și din specificul obiectului acțiunii în cauză, instanța de recurs reține că, contrar acestor prevederi, instanța de insolabilitate examinând cauza, a omis să se pronunțe cu privire la argumentul creditorului Basarabia-Agroexport" societatea cu răspundere limitată referitor la aplicarea termenului de prescripție specială, prevăzut de legea insolabilității, pentru înaintarea și validarea creanțelor, fapt care incumbă lezarea dreptului recurentului/creditor "Basarabia-Agroexport" societatea cu răspundere limitată la un proces echitabil garantat de art. 6 al CEDO, prerogativă care prezumă dreptul la o hotărâre motivată.

Suplimentar, întru evitarea încălcării dreptului societății cu răspundere limitată "Protecția Plantelor" de a solicita repunerea în termen a cererii de validare a creanței, și pentru a acorda posibilitatea intimatului/creditor de a-și valorifica dreptul în cauză, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea instanței de insolabilitate în această parte, cu restituirea pricinii spre rejudecare.

La rejudecarea cererii, instanța urmează să țină cont de cele indicate în prezenta decizie, să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 Codul de procedură civilă, probele prezentate pe dosar și în dependență de situația stabilită să adopte o soluție legală și întemeiată.

Cu privire la recursul declarat de creditorul Întreprinderea Municipală "Fortagro-Com" societatea cu răspundere limitată.

Conform materialelor cauzei, la data de 01 iulie 2014 a fost depusă spre examinare cererea Întreprinderii Municipale "Fortagro-Com" societatea cu răspundere limitată privind repunerea în termen și cerere de validare a creanței în sumă de 536 637 lei, prezentând în calitate de temei de înaintare a creanței, trei facturi fiscale din 24 iulie 2009 și 29 august 2008, precum și actul de control fiscal nr. 419966 din 06 octombrie 2009 a Inspectoratului Fiscal de Stat oficiul Centru mun. Chișinău

Instanța de insolabilitate a respins cererea creditorului de repunere în termen și cererea de validare a creanței ca fiind tardivă.

Nefiind de acord, recurentul/creditor Întreprinderea Municipală "Fortagro-Com" societatea cu răspundere limitată a contestat cu recurs.

Instanța de recurs consideră întemeiată concluzia instanței de insolvabilitate privind respingerea cererii creditorului Întreprinderii Municipale "Fortagro-Com" societatea cu răspundere limitată, prin care a respins ca fiind neîntemeiat argumentul acestuia precum că nu a fost notificat de către administratorul insolvabilității privind intentarea procedurii de insolvabilitate față de debitorul "Vegfrutis" societatea cu răspundere limitată, or materialele cauzei atestă, din contra, că la data de 21 octombrie 2013 creditorul Întreprinderea Municipală "Fortagro-Com" societatea cu răspundere limitată a depus în instanța de insolvabilitate cerere privind separarea bunurilor din masa debitoare, având în prezent litigiul civil separat în procedură civilă (f.d.21-24).

Tot odată, în conformitate cu art. 144 alin. (4) al Legii insolvabilității nr.149 din 29 iunie 2012, creanțele față de care au fost admise contestațiile se iau în calcul la elaborarea planului de distribuire intermediară prin rezervarea lor din masa debitoare, în condițiile stabilite la art.152 din lege.

Având în vedere cele menționate, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul fiind neîntemeiat.

În conformitate cu art. 427 lit. a, b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de societatea cu răspundere limitată "Basarabia Agroexport"

Se casează încheierea Curții de Apel Cahul din 05 decembrie 2014, adoptată în cadrul dosarului de insolvabilitate a societății cu răspundere limitată „Vegfrutis”, în partea validării creanței creditorului "Protecția Plantelor" societate cu răspundere limitată față de debitorul societatea cu răspundere limitată „Vegfrutis”.

Se restituie pricina spre rejudecare în instanța de insolvabilitate.

Se respinge recursul declarat de Întreprinderea Municipală "Fortagro-Com" societatea cu răspundere limitată, fiind neîntemeiat.

În rest, încheierea Curții de Apel Cahul din 05 decembrie 2014 se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecător

Judecătorii

Svetlana Filincova

Maria Ghervas

Dumitru Mardari